

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Komparatystyka kulturowa i literacka

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologie regionów Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 09FRES.12K.09905.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Kinga Piotrowiak-Junkiart	
Prowadzący zajęcia	Kinga Piotrowiak-Junkiart	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów z pojęciem komparatystyki. Przekazanie studentom wiedzy z zakresu historii kształtowania się pojęcia.
C2	Prezentacja podstawowych zjawisk z zakresu teorii i metodologii komparatystycznej. Zapoznanie studentów z interdyscyplinarnym modelem interpretacyjnym na przykładach tekstów literackich i innych tekstów kultury. Zapoznanie studentów z biografiami znaczących twórców dziedziny.

Wymagania wstępne

Ogólna wiedza z zakresu literaturoznawstwa.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawową terminologię z zakresu komparatystyki, potrafi definiować pojęcia, nurty budujące ten dział literaturoznawstwa	FRE_K1_W01, FRE_K1_W02, FRE_K1_W04, FRE_K1_W07	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
W2	dostrzega historyczne i interpretacyjne współzależności między poszczególnymi tekstami literackimi i tekstami kultury. Potrafi wskazać znaczenie literatury porównawczej w procesie kształtowania się tożsamości narodowej.	FRE_K1_W01, FRE_K1_W02	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje dotyczące komparatystyki literackiej i kulturowej. Zna zasoby drukowane i internetowe niezbędne w pracy literaturoznawcy	FRE_K1_U02	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
U2	potrafi dokonać krytyki i interpretacji źródeł literackich i literatury przedmiotowej dotyczącej różnych przykładów tekstów (literackich i kultury). Także przed grupą. Potrafi dokonać analizy wydarzeń i procesów literackich w tekstach regionu i przeprowadzić interpretację dzięki lekturze porównawczej oraz przyczynowo-skutkowej w oparciu o literaturę przedmiotu	FRE_K1_U03, FRE_K1_U05, FRE_K1_U08	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
U3	efektywnie ocenia własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania.	FRE_K1_U03, FRE_K1_U07	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	potrafi świadomie korzystać z dziedzictwa kulturowego, docenia jego wpływ na kondycję kulturową regionu, potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu literatury i kultury w procesie tożsamości regionalnej na poziomie indywidualnym, na poziomie przedsiębiorstwa, instytucji lub organizacji pozarządowej	FRE_K1_K04	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna
K2	ma świadomość szczególnych relacji kulturowych we współczesnych stosunkach międzynarodowych, ma świadomość konieczności kierowania się w życiu zawodowym naukowym obiektywizmem oraz ogólnoludzkimi i europejskimi wartościami demokracji i tolerancji.	FRE_K1_K05, FRE_K1_K08	Kolokwium ustne, Esej, Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Historia komparatystyki. Inność i tożsamość. Imagologia.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
2.	Postkolonializm. Orientalizm. Hegemonia historiograficzna.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
3.	Recepcja literacka. Inscenizacja różnic kulturowych w tekście literackim i tekście kultury.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
4.	Teoria interpretacji. Studia nad przekładem.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
5.	Studia genderowe i queerowe. Studia feministyczne.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
6.	Strategie komparatystyczne. Wybrani twórcy metodologii komparatystycznych.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
7.	Komparatystyka intermedialna. Literatura a malarstwo. Literatura a muzyka.	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Metoda badawcza (dociekania naukowego), Pokaz i obserwacja, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli"

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Obecność na zajęciach. Aktywność i zaangażowanie w trakcie zajęć. Znajomość zalecanej literatury przedmiotu. Zaliczenie (ustne, pisemne lub w formie prezentacji multimedialnej). Kryteria oceny pracy pisemnej: 1. bardzo dobry (bdb; 5,0) - od 90% (Opanowanie w stopniu bardzo wysokim wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach) 2. dobry plus (db plus; 4,5) - od 80% (Opanowanie w stopniu dobrym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, nieliczne błędy merytoryczne, poziom kompetencji wymagający nieznacznych korekt) 3. dobry (db; 4,0) - od 70% (Opanowanie w stopniu dobrym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, pewna liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji na poziomie zadowalającym) 4. dostateczny plus (dst plus; 3,5) - od 60% (Opanowanie w stopniu zadowalającym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, pewna liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wymagający znacznych korekt) 5. dostateczny (dst; 3,0) - od 50% (Opanowanie w stopniu zadowalającym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, dość duża liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wymagający znacznych korekt) 6. niedostateczny (ndst) - poniżej 50% (Niezadowalający stopień opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, duża liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wskazujący na nieprzyswojenie materiału zajęć).

Literatura

Obowiązkowa

1. Antologia zagranicznej komparatystyki literackiej. Pod red. H. Janaszek-Ivaničkowej, Warszawa 1997. E. Kasperski, O teorii komparatystyki, w: Literatura. Teoria. Metodologia. Pod red. D. Ulickiej, Warszawa 1998. H. Markiewicz, Badania porównawcze w literaturoznawstwie polskim; Zakres i podział literaturoznawstwa porównawczego, w: Przekroje i zbliżenia dawne i nowe, Warszawa 1976. R. Wellek, Kryzys literatury porównawczej. Przeł. Z. Łapiński. „Pamiętnik Literacki” 1968, z. 3.
2. A. Hejmej, Interdyscyplinarność i badania komparatystyczne. W zb. Literatura i wiedza. Pod red. W. Boleckiego i E. Dąbrowskiej. Warszawa 2006. Komparatystyka dla humanistów. Pod red. M. Dąbrowskiego. Warszawa 2012. Niewspółmierność. Perspektywy nowoczesnej komparatystyki. Antologia. Pod red. T. Bilczewskiego. Kraków 2012.

Dodatkowa

1. B. Bakuła, Historia i komparatystyka. Szkice o literaturze i kulturze Europy Środkowo-Wschodniej XX wieku. Poznań 2000. T. Bilczewski, „Czytać po wieży Babel”. Komparatystyka – hermeneutyka – przekład. W zb.: Hermeneutyka i literatura. Ku nowej koiné. Pod red. M. Januszkiewicza, K. Kuczyńskiej-Koschany. Poznań 2006. M. Cieśla-Korytowska, Komparatystyka w Polsce, „Ruch Literacki” 1995, z. 4. J. Heistein Wprowadzenie do literaturoznawstwa porównawczego, Wrocław 1992.
2. M. Kuziak, Komparatystyka na rozdrożu? „Porównania” 2008. E. Możejko, Między kulturą a wielokulturowością: dylematy współczesnej komparatystyki. W zb.: Sporne i bezsporne problemy współczesnej wiedzy o literaturze. Pod red. W. Boleckiego, R. Nycza. Warszawa 2002. R. Nycz Od polonistyki do komparatystyki (i z powrotem), „Teksty Drugie” 1992, nr ½. Konstruktywizm w badaniach literackich. Antologia. Pod red. E. Kuźmy, A. Skrendy, J. Madejskiego. Kraków 2006.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do zaliczenia	15
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FRE_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych i społecznych oraz przestrzegania zasad etyki i podejmowania działań na rzecz danej społeczności
FRE_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się aktywnością i wytrwałością w wykonywaniu zadań oraz realizacji projektów związanych z działalnością na rzecz danej społeczności oraz pełnienia w niej odpowiednich ról z uwzględnieniem przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz wymagania tego od innych
FRE_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomej oceny wartości niematerialnego i materialnego dziedzictwa kulturowego obszaru językowego specjalności lingwistyka kulturowa regionu europejskiego lub azjatyckiego lub filologia fińska lub nowogrecka lub węgierska lub indologia oraz cywilizacji ludzkiej
FRE_K1_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie planować ustawiczne poszerzanie wiedzy oraz doskonalić umiejętności badawcze stosując zaawansowane narzędzia i zasoby takie jak np. korpusy, leksykony czy słowniki i wykorzystując do powyższych celów wnioski z dyskusji i debat prowadzonych z ekspertami, w tym z opiekunem naukowym, z uwzględnieniem specyfiki specjalności lingwistyka kulturowa regionu europejskiego lub azjatyckiego lub filologia fińska lub nowogrecka lub węgierska lub indologia
FRE_K1_U03	Absolwent/ka potrafi w sposób samodzielny wyszukiwać, analizować, oceniać, weryfikować i selekcjonować informacje z różnych źródeł
FRE_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać, oceniać procesy i zjawiska językowe, kulturowe i literackie w zakresie obejmującym studia na specjalnościach lingwistyka kulturowa regionu europejskiego lub azjatyckiego lub filologii fińskiej lub nowogreckiej lub węgierskiej lub indologii na podstawie uzyskanej wiedzy a także posługując się poznanymi metodami i narzędziami, wykorzystywanymi w badaniach filologicznych
FRE_K1_U07	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowych lub literackich w kontekście kulturowym a także ich wzajemne powiązanie i przenikanie się w zakresie obejmującym studia na specjalnościach lingwistyka kulturowa regionu europejskiego lub azjatyckiego lub filologia fińska lub nowogrecka lub węgierska lub indologia
FRE_K1_U08	Absolwent/ka potrafi posługiwać się głównymi teoriami z zakresu języka i literatury, paradygmatami badawczymi z zakresu studiów na specjalnościach lingwistyka kulturowa regionu europejskiego lub azjatyckiego lub filologia fińska lub nowogrecka lub węgierska lub indologia w typowych sytuacjach językowych i społecznych
FRE_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie przedmiotowe i metodologiczne znaczenie filologii oraz ich pozycję i znaczenie dla specjalności fińskiej lub nowogreckiej lub węgierskiej lub indologii lub lingwistyki kulturowej regionu europejskiego (w szczególności bałtyckiego lub śródziemnomorskiego lub węgierskiego) lub azjatyckiego (w szczególności regionu dalekowschodniego obszaru Indonezji i Japonii) w odniesieniu do innych nauk humanistycznych
FRE_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie podstawową terminologię oraz wybrane tematy, pojęcia i zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej na temat badań nad językiem i literaturą oraz kontekstami kulturowymi dla specjalności fińskiej lub nowogreckiej lub węgierskiej lub indologii lub lingwistyki kulturowej regionu europejskiego (w szczególności bałtyckiego lub śródziemnomorskiego lub węgierskiego) lub azjatyckiego (w szczególności regionu dalekowschodniego obszaru Indonezji i Japonii) lub dla obszarów językowych poszczególnych specjalności
FRE_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcje podstawowej terminologii z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, właściwych dla specjalności lingwistyka kulturowa regionu europejskiego lub azjatyckiego lub filologii fińskiej lub nowogreckiej lub węgierskiej lub indologii
FRE_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie kompleksową naturę języków specjalności lingwistyka kulturowa regionu europejskiego lub azjatyckiego lub filologia fińska lub nowogrecka lub węgierska lub indologia i powiązania nauk filologicznych z innymi naukami humanistycznymi